

Zeitschrift: L'ami du patois : trimestriel romand
Band: 28 (2000)
Heft: 110

Rubrik: Pages fribourgeoises
Autor: [s.n.]

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 05.04.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Pages fribourgeoises

On tsapalan déthorbâ

Fô ché dèfindre dè rin, na dèthorbâye pou arouvâ a tsakon dè ché è kan on li ch'atin le min. A chi propou, vo vu kontâ ha galéja fâcha arouvâye a on viyo tsapalan gruèrin adon k'l'avi le nâ pyantâ d'in on lêvro.

Cholè din cha kurèta, rin d'ôtro tyè na viye dzébe, chin chèrvinta po li inkoty ché rèpé, irè din che n'othô, fridàjamin achètâ a la kotse dou fu, chu le tyin on tsoudèron d'ivouè kemin-hivè a tsifrenâ. D'in na man l'avi chon brèviéro è d'in l'ôtra on galé mochi dè bakon ke voli betâ a kouère po cha marinda.

Achtou k'l'a voyu kouère l'ivouè, ché abadâ, l'a kotâ chon brèviéro k'l'a fotu d'in le tsoudèron è pu l'a betâ le mochi dè bakon dèjo chon bré. Chu chin, le pe krânamin dou mondo, l'è modâ vè cha tsapalèta. Ma chu le chindè, on grô tsin ke le talenâvè, ateri pè ha boun'ôdeu dè tsé fougâye, l'a choutâ chu le fô brèviéro è l'a vanâ dato. To t'èthenâ, le tsapalan konprenyé pâ portyé chi tsin l'avi ramacho chon lêvro.

L'a pâ fôta dè dre k'in rintrin d'in cha kura, na krouye marinda l'atindè. In vouitin din chon tsoudèron l'a to konprè. Le tsin irè viya avui le bakon è a li, li chobrâvè tyè mé na gota d'ivouè bregandâye po chon rèpé. Dinche, le pouro li, l'avi pâ mé dètyè choutâ dou gonhyo.

Ché rêbetâ è ché koncholâ dè ha mèprècha, in kontin ha fâcha a ché j'èmi kan l'è dèchindu in vela po ché prokurâ on novi è indichpinchâbyo brèviéro.

On châ pâ ch'l'è dè yère ou bin ch'l'è pè le mochi dè bakon k'l'è j'ou dèthorbâ. Ma, chu chin, vo deri k'on pou ithre moutsè kan on l'y ch'atin le min.

DJAN - LUVI

Dè chi konto, Franthè Menoud-Borkâ l'a chayê na pithe dè tèatre dzuyête pè la tropa di Takounè, amikale di patêjan d'la Vevéje.

Dzoun'armayi, Djan-Luvi chè akovintâ po poyi vè Dzojon di Mortê. A la vêye d'la poya, che l'è benéje de na pâ, dè l'ôtra, l'è on bokon kâhyo in moujin ke rêvêrè pâ cha miya dè to le tsôtin. Dè cha pâ, Goton l'è in pochyin pèchke chon Djan-Luvi pouyè avui Frantholè. Dè hou dou prètindin l'a rèyi Djan-Luvi è du adon, Frantholè l'è fèrmo dzalâ. Goton l'a pouère ke chtiche lou dzuyichè on krouyo toua por arouvâ a lè chèparâ. In lou tyithin, le kâ on bokon charâ, hou dou j'amouryâ chè dzouron fidèlitâ.

Tantye a la Chin-Dzâtyè, l'èthu chè pâ tru mô pachâ. Ma la vêye dè ha fitha, Frantholè l'è pâ rintrâ dè portâ a chalâ, l'è chobrâ in pyan pè le bâ. Cholè ou tsalè, Djan-Luvi l'a dou mô dè bayi le toua avui chon travô è l'è in pochyin pèchke l'a rin rè j'à dè novalè dè cha grahyàja du le furi. Kemin l'afére virè, chè mèfyè dè Frantholè k'l'a pâ l'è d'ithre tan fran dè bori.

Adon k'chè dèmênè pè chon trintsâbyo por avanthe chon travô tché ke le vajiyê, in ribote, arouvè in kantsebardin po li teri fro ôtyè a bêre. Djan-Luvi li vèchè na tacha dè kâfé por avè la pé. Ma, po tot'arandji, chti kou l'è la vajiyère k'ch'amênè po rapèrtchi cha gouapa in fajin on trin dou dyâbyo. Hou duvè kouènè vinyan dè modâ kan kokon fyè a la pouârta dou trintsâbyo. Fèrmo chorèprè, ma po chon gran piéji, l'è Goton k'arouvè avui Lija è Maryanna. Goton l'avi portan èkri a chon martchan ke vindrè a la Chin-Dzâtyè, ma la lètra l'è chobrâye d'in lè fatè dou gouèrna-fre. To dzoyâ dè rêvère cha miya è inkoradji pè hou grahyàjè, Djan-Luvi léchè chon travô in pyan po fithâ è danthe on bokon. L'è bin tan kontin k'àbyè chè pochyin.

Iran juchto intrin dè lou dèmorâ kan Fonje di j'Oudzè, patron di montanyè, débârkè kemin on kou d'oura. Dè vère to chi ni pè le trintsâbyo è lè vatsè din la bàja, Fonje chè ingrindji è l'a fotu na voulâye a Djan-Luvi k'l'avi portan bin le drè dè chohyâ na vouërba. L'a pâ fôta dè dre k'lè fèmèla chè chon èmuchyè chin fére d'la chèta. L'an tot'a l'âra ti moujâ k'chin irè oun'inmandziche a Frantholè. D'ayeu, kan chtiche l'è arouvâ ou tsalè, Djan-Luvi l'a pâ tsouyè è l'y a krânamin fi a chavê chin ke moujâvè. Chu chin, dè radze, Frantholè l'è rèmodâ du le tsalè, avui na réchèta, in dzourin dè chè vindyi.